

Podatki w instytucjach finansowych

Biuletyn nr 8 / 2019

Interpretacje

1.

Interpretacja Dyrektora
Krajowej Informacji Skarbowej
z 26 października 2018 r.
(0115-KDIT1-1.4012.625.2018.1.MN)

Zwolnienie z VAT czynności zarządzania zagranicznymi Alternatywnymi Funduszami Inwestycyjnymi

Spółka prowadzi działalność w zakresie zarządzania alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (AFI) oraz unijnymi AFI, w tym wprowadzania tych funduszy do obrotu. Jednocześnie Spółka jest jedynym komplementariuszem spółki komandytowo-akcyjnej (SKA), będącej Alternatywną Spółką Inwestycyjną w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych. Spółka zawarła z SKA umowę, na mocy której świadczy na jej rzecz usługi zarządzania. Spółka wniosła o potwierdzenie swojego stanowiska zgodnie z którym czynności zarządzania, świadczone przez nią na rzecz SKA podlegają zwolnieniu z opodatkowania VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) oraz lit. b) ustawy o VAT. Organ zaakceptował stanowisko Spółki.

Interpretacja Dyrektora
Krajowej Informacji Skarbowej
z 10 października 2018 r.
(0114-KDIP4.4012.500.2018.1.BS)

2.

Rozliczenie VAT w związku z transakcją sekurytyzacji wierzytelności

Bank oraz Spółka są podmiotami powiązanymi kapitałowo. Celem pozyskania finansowania Bank rozważa przystąpienie do transakcji sekurytyzacji wierzytelności. Przedmiotem transakcji będą wierzytelności wynikające z umów pożyczek oraz leasingu, w tym umów zawartych przez Spółkę. Część wierzytelności została pierwotnie przeniesiona na podstawie odrębnych umów faktoringowych do Banku, w efekcie strony rozważają scenariusz, zgodnie z którym wierzytelności zostaną zbyte do spółki celowej z siedzibą w Irlandii (SPV). SPV będzie także świadczyć usługę w zakresie administrowania wierzytelnościami, za którą otrzyma wynagrodzenie.

Mając powyższe na uwadze, Bank złożył do organu wnioszek z prośbą o potwierdzenie swojego stanowiska, zgodnie z którym w ramach transakcji sekurytyzacji:

- przelewy wierzytelności przez Bank do SPV podlegają zwolnieniu z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 40 ustawy o VAT;
- Bank będzie zobowiązany do rozpoznania usługi sekurytyzacyjnej jako importu usług dla celów VAT w Polsce;
- podstawą opodatkowania usług świadczonych przez SPV będzie jedynie kwota dyskonta ustalana na dzień sprzedaży wierzytelności przez Bank do SPV. Ewentualna dopłata do ceny za wierzytelności, która może być w przyszłości uiszczona przez SPV w przypadku zaistnienia po jej stronie nadwyżek finansowych, nie będzie miała wpływu na podstawę opodatkowania usługi świadczonej przez SPV.

Organ zgodził się w całości ze stanowiskiem Banku.

3.

Limit KUP wynikający z art. 15e ustawy o CIT obejmuje wyłącznie wartość netto usługi

Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa (SKOK) nabywa usługi w związku z wykonywaną działalnością, w tym od podmiotów powiązanych. Wśród nabywanych usług, znajdują się także usługi podlegające ograniczeniu zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów powyżej kwoty limitu obliczonej zgodnie z art. 15e ust. 1 pkt 1-3 ustawy o CIT. Wartość wynagrodzenia wypłacanego przez SKOK za wykonane usługi może być powiększona o wartość podatku VAT. SKOK wystąpiła z wnioskiem o interpretację, aby potwierdzić, że kwota limitu wskazana w art. 15e ust. 1 i nast. ustawy o CIT obejmuje wyłącznie wartość netto usługi. SKOK argumentowała, że kwota VAT stanowi koszt uzyskania przychodu wyłącznie wówczas, gdy zasada neutralności VAT nie może zostać zrealizowana z uwagi na szczególne okoliczności transakcji. Dopiero w przypadkach, gdy podatek od towarów i usług traci walor neutralności i obciąża koszty działalności podatnika, ustawodawca umożliwia „odzyskanie” tego podatku poprzez zaliczenie go do kosztów uzyskania przychodów na gruncie rozliczenia podatku dochodowego. Nie obejmuje natomiast nieodliczonego podatku VAT. Organ zgodził się ze stanowiskiem SKOK.

Interpretacja Dyrektora
Krajowej Informacji Skarbowej
z 30 października 2018 r.
(0111-KDIB1-2.4010.376.2018.1.ANK)

Interpretacja Dyrektora
Krajowej Informacji Skarbowej
z 26 października 2018 r.
(0111-KDIB1-1.4010.325.2018.2.BK)

4.

Jeśli wykup, a następnie zbycie wierzytelności powoduje powstanie przychodu po 31 grudnia 2017 r., to winny być one kwalifikowane do źródła przychodów i kosztów z zysków kapitałowych

Wnioskodawca zawarł z Bankiem umowę o wykup rat wierzytelności z tytułu umów pożyczek oraz ugód (porozumień). Część z umów pożyczek oraz ugód została zawarta przed 1 stycznia 2018 r. Wnioskodawca zapytał organ czy przychody i koszty dotyczące wskazanej transakcji należy klasyfikować do źródła przychodów z tzw. zysków kapitałowych. W ocenie Wnioskodawcy, przychodów i kosztów dotyczących opisanych transakcji nie należy klasyfikować do źródła przychodów z tzw. zysków kapitałowych, jeśli umowy zbycia wierzytelności zostały zawarte przed 1 stycznia 2018 r.

Organ nie zgodził się z podejściem Wnioskodawcy i wskazał, że w przypadku, gdy nabycie wierzytelności od podmiotów trzecich, a następnie ich zbycie na rzecz Banku powodują powstanie przychodu i kosztu po 31 grudnia 2017 r. to powinny być one kwalifikowane do źródła przychodów i kosztów z zysków kapitałowych.

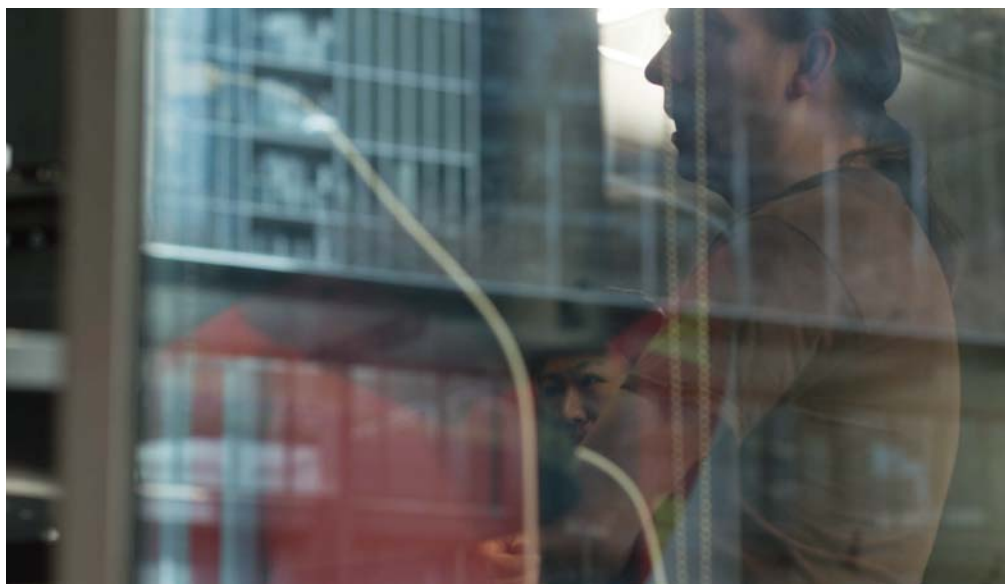
5.

Przelew wierzytelności pomiędzy bankiem hipotecznym a bankiem podlega wyłączeniu z opodatkowania PCC

Interpretacja Dyrektora
Krajowej Informacji Skarbowej
z 15 października 2018 r.
(0111-KDIB2-2.4014.124.2018.4.AR)

Bank hipoteczny planuje nabycie od swojego jedyne go akcjonariusza portfela wierzytelności kredytowych zabezpieczonych hipoteką. W związku z powyższym, Bank wystąpił do organu z wnioskiem o potwierdzenie swojego stanowiska, zgodnie z którym mając na względzie, iż przelew wierzytelności będzie następować w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, a strony transakcji będą występować w charakterze podatników VAT to czynności te będą podlegać wyłączeniu z opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych na podstawie art. 2 pkt 4 ustawy o PCC.

Organ potwierdził stanowisko Banku.

Interpretacja Dyrektora
Krajowej Informacji Skarbowej
z dnia 21 listopada 2018 r.,
(0114-KDIP2-3.4010.223.2018.3.MS)

6.

Rozpoznanie dla celów podatkowych częściowego rozwiązania umów faktoringu i zwrotnego przeniesienia wierzytelności leasingowych

Bank podniósł wątpliwości odnośnie skutków podatkowych częściowego rozwiązania umów faktoringu, w wyniku którego Bank dokona zwrotnego przeniesienia wierzytelności do Spółki i otrzyma od Spółki część ceny zapłaconej w celu nabycia wierzytelności. Bank za wykonanie usługi faktoringu otrzymał wynagrodzenie w postaci odsetek dyskontowych uzyskanych na nabyciu wierzytelności. Wynikiem częściowego rozwiązania umów faktoringu będzie więc częściowe skorygowanie wynagrodzenia otrzymanego przez Bank.

Organ uznał za prawidłowe stanowisko wnioskodawcy, zgodnie z którym wynikiem przedstawionego zdarzenia na gruncie podatkowym będzie zmniejszenie przychodu na bieżąco w związku z wynagrodzeniem z tytułu świadczonej usługi faktoringu. Korekta taka jest bowiem możliwa, jeżeli nie jest wynikiem błędu rachunkowego lub inną oczywistą omyłką. Wówczas korekty dokonuje się poprzez zmniejszenie lub zwiększenie przychodu za okres, w którym wystawiono fakturę korygującą. Na gruncie podatkowym neutralne pozostanie zwrotne przeniesienie wierzytelności leasingowych, w wyniku którego Bank otrzyma od Spółki zwrot części ceny jaką zapłacił w celu nabycia tych wierzytelności.

7.

Koszty finansowe dotyczące transakcji forward nie stanowią kosztów finansowania dłużnego

Organ podatkowy uznał za prawidłowe stanowisko wnioskodawcy. W odniesieniu do zawierania kontraktów typu forward zabezpieczających transakcje przed wahaniami cen przedmiotów sprzedaży. Zdaniem wnioskodawcy, koszty związane z zawarciem tego typu kontraktów, w postaci straty powstałej w wyniku dokonania sprzedaży po cenie niższej lub zakupu po cenie wyższej, nie mogą być uznane za koszty finansowania dłużnego. Podobnie, w przypadku kontraktów typu forward, mających na celu zabezpieczenie występującego ryzyka zmiany kursu waluty, koszty z nimi związane nie stanowią kosztów finansowania dłużnego, ponieważ nie wiążą się z pozyskaniem finansowania zewnętrznego.

Interpretacja Dyrektora
Krajowej Informacji Skarbowej
z dnia 16 listopada 2018 r.
(0111-KDIB2-1.4010.315.2018.1.EN)

Interpretacja Dyrektora
Krajowej Informacji Skarbowej
z 19 grudnia 2018 r.
(0114-KDIP4.4012.619.2018.2.BS)

8.

Skutki podatkowe usługi refinansowania polegającej na przeniesieniu wierzytelności hipotecznych do Banku hipotecznego

Bank planuje utworzenie Banku Hipotecznego, który będzie świadczyć na rzecz Banku usługę refinansowania polegającą na nabywaniu portfeli wierzytelności z tytułu kredytów hipotecznych udzielonych bezpośrednio przez Bank oraz wierzytelności nabytych przez Bank od podmiotów zewnętrznych.

Bank złożył do organu wniosek z prośbą o potwierdzenie, że usługa refinansowania będzie stanowić zwolnione z VAT świadczenie usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 40 ustawy o VAT, w odniesieniu do którego obowiązek podatkowy powstanie w momencie zapłaty ceny nabycia wierzytelności hipotecznych.

Jednocześnie, zdaniem Banku, w przypadku nabycia wierzytelności hipotecznych po cenie niższej niż wartość nominalna podstawą opodatkowania będzie równowartość dyskonta jako różnicy pomiędzy wartością nominalną a ceną wynikającą z umowy cesji wierzytelności kredytowych, natomiast w przypadku nabycia wierzytelności hipotecznych w cenie równej lub wyższej niż wartość nominalna podstawa opodatkowania będzie równa zeru.

Organ podatkowy uznał stanowisko Banku za prawidłowe w pełnym zakresie.

9.

Usługa refinansowania wierzytelności leasingowych nie podlega zwolnieniu od podatku VAT

Bank w ramach współpracy z Firmą leasingową nabywa istniejące lub/i przyszłe niewymagalne wierzytelności pieniężne wraz ze wszystkimi związanymi z nimi prawami. Z momentem wykupu wierzytelności Firma leasingowa uzyskuje refinansowanie od Banku.

Organ podatkowy – nie zgadzając się ze stanowiskiem Banku – uznał, że ww. usługa nie będzie korzystać ze zwolnienia z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 38 ustawy o VAT. Ponadto, nabycie wierzytelności stanowi usługę polegającą na uwolnieniu od długu firmy leasingowej przez Bank, a w konsekwencji transakcja ta nie będzie mogła korzystać ze zwolnienia wskazanego w art. 43 ust. 1 pkt 40 ustawy o VAT. Będzie natomiast opodatkowana stawką podstawową 23% VAT.

Interpretacja Dyrektora
Krajowej Informacji Skarbowej
z 7 grudnia 2018 r.
(0114-KDIP4.4012.610.2018.2.MP)

Interpretacja Dyrektora
Krajowej Informacji Skarbowej
z 21 grudnia 2018 r.
(0111-KDIB1-3.4010.542.2018.1.MO)

10.

Opóźnienie w spłacie kapitału kredytu lub odsetek powinno być liczone od daty pierwotnej zwłoki w spłacie jeśli Uгода nie stanowi odrębnego produktu

Bank zawiera ugody dotyczące spłaty zadłużenia wynikającego z niespłaconych umów kredytowych, na mocy których kredytobiorcy uznają dług za bezsporny i wymagalny oraz zobowiązują się do spłaty zadłużenia w miesięcznych ratach. Ugody nie stanowią odnowienia długu (nowacji) oraz nie skutkują umorzeniem pierwotnego zobowiązania w zamian za spełnienie innego świadczenia lub spełnienia tego samego świadczenia z innej podstawy prawnej.

Organ uznał za prawidłowe stanowisko Banku, zgodnie z którym opóźnienie w spłacie kapitału kredytu lub odsetek w rozumieniu przepisu art. 15 ust. 1h pkt 2 ustawy o CIT, powinno być liczone od daty pierwotnej zwłoki w spłacie danego kredytu, bez względu na zawieraną następnie umowę, kiedy nie stanowi ona odrębnego produktu w systemie Banku oraz nie tworzy nowego, samoistnego zobowiązania i nie wpływa na prawne atrybuty zobowiązania pierwotnego.

11.

Zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów należności z tytułu wierzytelności kredytowych, zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 25 lit. b ustawy o CIT jest uprawnieniem banków i podmiotów finansowych

Wnioskodawca jest instytucją pożyczkową w rozumieniu ustawy o kredycie konsumenckim. Przedmiotem działalności Wnioskodawcy jest świadczenie usług finansowych polegających na udzielaniu pożyczek dla klientów indywidualnych i małych przedsiębiorstw. Część pożyczek udzielonych przez Wnioskodawcę, pomimo ich wymagalności, nie jest spłacana przez pożyczkobiorców. W takiej sytuacji Wnioskodawca podejmuje odpowiednie kroki celem odzyskania zaległej należności. W przypadku ostatecznego braku spłaty, dąży do udokumentowania nieściągalności wierzytelności zgodnie z przepisami ustawy o CIT.

W związku z powyższym, Wnioskodawca zwrócił się do organu z wnioskiem o interpretację indywidualną w zakresie zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów niespłaconych, wymagalnych i nieprzedawnionych wierzytelności pożyczkowych oraz opłat i prowizji z nimi związanych.

Organ uznał za prawidłowe stanowisko Wnioskodawcy, zgodnie z którym będzie on upoważniony do zaliczenia po kosztów podatkowych wierzytelności z tytułu opłat i prowizji zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 25 lit. a ustawy o CIT. Jednocześnie odmówił mu prawa do zaliczania do kosztów uzyskania przychodów wierzytelności pożyczkowych na mocy art. 16 ust. 1 pkt 25 lit. b podkreślając, że możliwość rozpoznania kosztu na podstawie tego przepisu jest przewidziana wyłącznie dla banków lub innych podmiotów finansowych i nie dotyczy spółek prawa handlowego niebędących bankiem lub innym podmiotem prowadzącym na podstawie szczególnych przepisów działalność finansową.

Interpretacja Dyrektora
Krajowej Informacji Skarbowej
z 19 grudnia 2018 r.
(0111-KDIB1-2.4010.1.2018.7.PH)

Wyroki

Wyrok WSA w Warszawie
z 19 października 2018 roku,
sygn. akt III SA/Wa 4045/17

1.

Alternatywna spółka inwestycyjna stanowi rodzaj funduszu inwestycyjnego i jest objęta zakresem art. 17 ust. 1e pkt 3 ustawy o CIT

Uczelnia posiadająca status osoby prawnej planuje przeznaczenie dochodu uzyskanego przede wszystkim z działalności statutowej na zakup praw uczestnictwa w alternatywnej spółce inwestycyjnej (ASI).

Organ podatkowy uznał stanowisko Uczelni w sprawie możliwości objęcia dochodu z inwestycji w ASI zwolnieniem podatkowym na podstawie art. 17 ust. 1e ustawy o CIT za nieprawidłowe. Podobne stanowisko organ zajął w kwestii zwolnienia od podatku dochodu uzyskanego z tytułu inwestycji w ASI, przeznaczonego na ponowne lokowanie w nabycie praw uczestnictwa w ASI. Zgodził się natomiast z argumentacją Uczelni w sprawie zwolnienia od podatku dochodu uzyskanego z inwestycji w ASI, przekazanego następnie na cele statutowe. Zdaniem organu alternatywna spółka inwestycyjna nie może zostać uznana za fundusz inwestycyjny działający na podstawie przepisów ustawy o funduszach inwestycyjnych, ponieważ ustawodawca dokonuje wyraźnego rozróżnienia tych podmiotów. Z uwagi na brak możliwości stosowania wykładni rozszerzającej w przypadku zwolnień od podatku dochód z działalności statutowej przeznaczony na nabycie praw uczestnictwa w ASI nie będzie podlegał zwolnieniu na podstawie art. 17 ust. 1e pkt 3 ustawy o CIT. Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku uzyskania dochodu z tytułu praw uczestnictwa w ASI i ponownego jego ulokowania w ASI.

WSA w Warszawie nie podzielił stanowiska organu. Zdaniem sądu odesłanie do ustawy o funduszach inwestycyjnych zawarte w art. 17 ustawy o CIT wskazuje, że w granicach zwolnienia mieści się także ASI, ponieważ stanowi ona rodzaj funduszu inwestycyjnego. Uczelnia ma zatem prawo korzystać ze zwolnienia inwestując w ASI.

2.

Ograniczenia wynikające z art. 15c ustawy o CIT nie mają zastosowania do opłat leasingowych ponoszonych w związku z umową leasingu operacyjnego

Spółki w ramach PGK użytkują część składników wchodzących w skład ich majątku na podstawie umów leasingu. Niektóre z tych umów kwalifikowane są jako leasing finansowy, pozostałe zaś jako leasing operacyjny. Zdaniem spółki, opłaty z tytułu leasingu operacyjnego nie podlegają ograniczeniom z art. 15c ustawy o CIT, ponieważ część odsetkową ustala się jedynie w przypadku leasingu finansowego.

Ze stanowiskiem tym nie zgodził się organ podatkowy. W jego ocenie przepisy dotyczące niedostatecznej kapitalizacji dotyczą części odsetkowej raty leasingowej, nie rozróżniając przy tym leasingu operacyjnego od finansowego. Wobec tego organ uważa, że stosowanie przepisów o niedostatecznej kapitalizacji w odniesieniu do jednego rodzaju leasingu stałoby w sprzeczności z zasadą równości podmiotów wobec prawa.

Wyrok WSA we Wrocławiu
z 11 października 2018 r.,
sygn. akt I SA/Wr 651/18

Z interpretacją organu nie zgodził się WSA we Wrocławiu. W ocenie sądu obecne brzmienie przepisu budzi uzasadnione wątpliwości interpretacyjne. Sąd wskazuje, że obecny kształt przepisu jest konsekwencją Dyrektywy 2016/1164, która z kolei dotyczy finansowania zewnętrznego, poprzez bezpośrednie odnoszenie się do leasingu finansowego.

Leasing operacyjny, zdaniem sądu, bardziej przypomina w swym kształcie umowę dzierżawy lub najmu, niż umowę kredytu, bowiem brak w tym przypadku zasilenia podmiotu w środki finansowe, a tym samym rozróżnienia na element spłaty wartości i element odsetkowy. Dokonując spłaty rat leasingu, nie dokonuje się więc płatności odsetek, co zdaniem sądu powoduje, że do leasingu operacyjnego nie ma zastosowania ograniczenie z art. 15c ustawy o CIT.

Mikołaj Kalinowski

Starszy konsultant w Zespole
Usług Finansowych PwC
mikolaj.kalinowski@pwc.com

Spór w powyższej sprawie dotyczy wątpliwości, czy wskazane w definicji kosztów finansowania dłużnego (art. 15c ust. 12 ustawy o CIT) sformułowanie „część odsetkowa raty leasingowej” odnosi się wyłącznie do leasingu, który dla celów podatkowych stanowi leasing finansowy, czy też dotyczy każdego rodzaju leasingu. Zagadnienie to ma wpływ nie tylko na ustalenie wysokości kosztów finansowania dłużnego, ale potencjalnie może również wpływać na wysokość przychodów o charakterze odsetkowym, w szczególności w podmiotach z branży leasingowej.

Należy zwrócić uwagę, że oprócz argumentów przytoczonych przez WSA we Wrocławiu w uzasadnieniu ustnym, istnieją również argumenty przemawiające za stanowiskiem organu. Po pierwsze, w spornym art. 15c ust. 12 ustawy o CIT ustawodawca nie doprecyzował, że przepis ten dotyczy leasingu, o którym mowa w art. 17f, pomimo, że takie doprecyzowanie zostało zawarte przykładowo w art. 24b ust. 4 ustawy o CIT. Ponadto, należy zauważyć, że pomimo, iż na gruncie prawa wspólnotowego definicja leasingu finansowego nie została określona dla celów podatkowych, dla celów rachunkowych została ona określona w MSR 17 – Leasing (który od 1 stycznia 2019 r. zostanie zastąpiony przez MSSF 16 – Leasing). Zgodnie zaś z tą definicją, znaczna część umów leasingu, traktowanych dla celów CIT jako leasing operacyjny, dla celów rachunkowych stanowić będzie leasing finansowy, w przypadku którego część odsetkowa raty powinna być wyliczona nawet, jeżeli jej wartość nie wynika bezpośrednio z umowy lub faktury.

Mając na uwadze powyższe, do momentu zmiany przepisów, ugruntowania się linii orzeczniczej NSA, wydania interpretacji ogólnej lub uchwały NSA, każde z ww. podejść może być kwestionowane przez organy podatkowe. W konsekwencji, przed podjęciem decyzji w zakresie traktowania rat leasingu operacyjnego dla celów stosowania limitów z art. 15c ustawy o CIT, podatnicy powinni przeprowadzić analizę ryzyka związanego z każdym z podejść.

3.

Wyrok WSA we Wrocławiu
z 10 października 2018 r.,
sygn. akt I SA/Wr 762/18.

Zastosowanie art. 12 ust. 4 pkt 6a ustawy o CIT na gruncie umowy leasingu

Spółka prowadzi działalność gospodarczą polegającą na udzielaniu leasingu operacyjnego. Spółka podniosła wątpliwości odnośnie sposobu, w jaki powinna rozpoznawać przychody związane z działalnością gospodarczą stanowiące zwrot wydatków na zakup środków trwałych będących przedmiotem leasingu, jeżeli wydatki te nie zostały wcześniej zaliczone do kosztów podatkowych. Zdaniem spółki, kwota stanowiąca zwrot wydatków powinna zostać wyłączona z przychodów podatkowych.

Z tak sformułowanym stanowiskiem nie zgodził się organ podatkowy, w opinii którego otrzymywane świadczenia w postaci czynszów leasingowych, ceny wykupu przedmiotu leasingu, a także ewentualne odszkodowania nie stanowią pożytków wskazanych w art. 12 ust. 4 pkt 6a ustawy o CIT. Organ stwierdził, że świadczeń tych nie można uznać za zwrot wydatków na zakup środków trwałych, które nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Wydatek może być potraktowany jako zwrócony gdy jest to ten sam a nie taki sam wydatek jaki został poniesiony. Świadczenia wskazane przez spółkę natomiast stanowią realizację umowy leasingu.

WSA we Wrocławiu podzielił stanowisko organu podatkowego. Sąd zwrócił ponadto uwagę, że nie każde świadczenie pieniężne realizowane w ramach umowy, może być traktowane jako zwrot wydatków. Dopiero wyraźne rozróżnienie w umowie obu tych świadczeń pozwala na traktowanie otrzymanej kwoty jako zwrotu wydatków. Wskazane przez Spółkę opłaty, raty leasingowe czy odszkodowania stanowią zatem wynagrodzenie Spółki wynikające z umowy leasingu.

4.

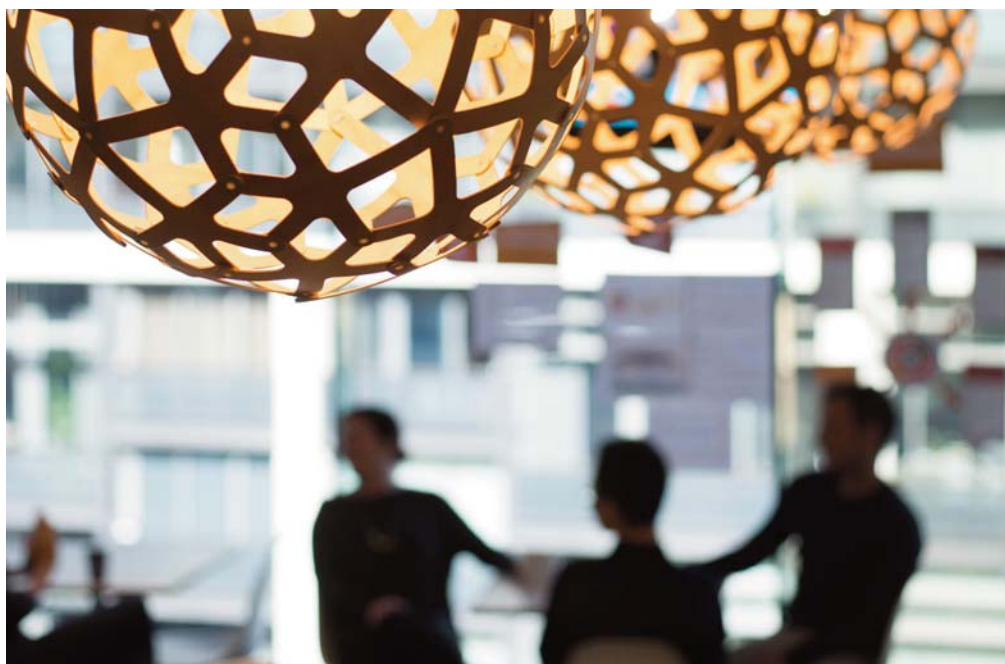
Wyrok WSA w Krakowie
z dnia 10 października 2018 r.,
sygn. I SA/Kr 730/18

**Wyłączenie części odsetkowej raty leasingowej z kosztów uzyskania
przychodów w świetle art. 16 ust. 1 pkt 73 i art. 15c ust. 12 ustawy o CIT**

Spółka na podstawie umowy leasingu finansowego otrzymała do odpłatnego użytkowania i pobierania pożytków od innej spółki z grupy prawa ochronne na znaki towarowe, które poprzednio były jej własnością. Spółka wniosła o potwierdzenie czy część odsetkowa raty leasingowej podlega jednocześnie ograniczeniu w zaliczaniu jej do kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 15c ust. 1 w zw. z art. 15c ust. 12 ustawy o CIT oraz ograniczeniu w zaliczaniu jej do kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 73 ustawy o CIT.

Organ podatkowy uznał stanowisko Spółki za nieprawidłowe, wskazując, że przedstawiona przez Spółkę sytuacja prowadziłaby do sytuacji, w której zastosowanie przepisów dotyczących niedostatecznej kapitalizacji nie byłoby możliwe do części odsetkowej raty leasingowej z uwagi na jej wyłączenie z kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 73 ustawy o CIT. Jednocześnie organ stwierdził, że ponoszone przez Spółkę wydatki mieszczą się w kategorii opłat i należności uiszczanych w zamian za korzystanie ze znaków towarowych i podlegają wyłączeniu z kosztów uzyskania przychodów w części w jakiej przekraczają przychód uzyskany przez Spółkę z ich zbycia (art. 16 ust. 1 pkt 73 ustawy o CIT). Pozostała część niepodlegająca ww. wyłączeniu podlega ograniczeniu w zaliczaniu do kosztów uzyskania przychodów zgodnie z art. 15c ust. 1 ustawy o CIT.

Wniesiona przez Spółkę skarga na interpretację nie została uwzględniona przez sąd. WSA w Krakowie zwrócił uwagę, że przemieszczenie składników majątkowych odbyło się w ramach grupy. W ocenie sądu, czynność dokonana przez Spółkę nie opierała się więc wyłącznie na uzasadnieniu biznesowym, lecz stanowiła przykład optymalizacji podatkowej. Wobec tego pełne uzasadnienie znajduje tu zastosowanie przepisów dotyczących niedostatecznej kapitalizacji w odniesieniu do tej pozostałej części odsetkowej raty leasingowej, która uprzednio nie została wyłączona z kosztów uzyskania przychodów.

5.

Wyrok WSA we Wrocławiu
z dnia 13 listopada 2018r.,
sygn. I SA/Wr 833/18

Zasady zastosowania art. 15c ust. 14 pkt 1 ustawy o CIT

Spółka podlegająca nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu wniosła o potwierdzenie swojego stanowiska w sprawie zaliczania do kosztów uzyskania przychodów wartości spłacanych odsetek od otrzymanej pożyczki, kwalifikowanych jako koszty finansowania dłużnego. Zdaniem Spółki, ograniczenie w zakresie zaliczenia wydatków finansowych w postaci kosztów odsetek (należnych z tytułu zawartej umowy pożyczki) do kosztów podatkowych nie będzie miało zastosowania do nadwyżki finansowania dłużnego w części nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 3 mln zł.

Organ podatkowy uznał stanowisko Spółki za częściowo nieprawidłowe, wskazując, że art. 15c ust. 14 pkt 1 ustawy o CIT nie zakłada pomniejszania nadwyżki kosztów finansowania dłużnego o kwotę 3 mln zł, o której mowa w przepisie. Kwota ta jednak, w ocenie organu, może stanowić górny limit nadwyżki kosztów finansowania dłużnego jaki może być ujęty w kosztach uzyskania przychodów, jeżeli kwota wyliczona we wskazany w przepisie sposób nie przekracza 3 mln zł. Zdaniem organu, każde przekroczenie wartości nadwyżki kosztów finansowania dłużnego (przekraczającej 3 mln zł) ponad kwotę 30% wskaźnika EBITDA powoduje obowiązek wyłączenia z kosztów uzyskania przychodów wartości tego przekroczenia. Dopiero w przypadku, w którym 30% wskaźnika EBITDA nie przekracza kwoty 3 mln zł, to wskazana w przepisie nadwyżka podlega zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów do wysokości 3 mln zł. Organ podatkowy wskazuje także, że na podatniku ciąży obowiązek określania, jaka część kosztów finansowania dłużnego podlega wyłączeniu z kosztów uzyskania przychodów w momencie zapłaty zaliczek na podatek odchodowy.

Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem organu i uchylił interpretację w części zaskarżonej przez Spółkę. Zdaniem sądu limit wskazany w przepisie stanowiący 30% wskaźnika EBITDA stosuje się jedynie do kwoty nadwyżki finansowania dłużnego przekraczającej wartość 3 mln złotych.

Patryk Budkowski

Starszy konsultant w Zespole
Usług Finansowych PwC
patryk.budkowski@pwc.com

Przedmiotowy wyrok jest korzystny z punktu widzenia interesu podatników. Sąd zajął stanowisko odmienne od prezentowanego przez organy podatkowe. Zgodnie z jego tezą, limit 30% EBITDA powinien być stosowany wyłącznie do kosztów finansowania dłużnego przekraczających wartość 3 mln zł. Zdaniem sądu, taki wniosek płynie z literalnej wykładni art. 15c ust. 1 oraz art. 15c ust. 14 pkt 1 ustawy o CIT, a każda inna wykładnia stanowi działanie contra legem. Tym samym uchylona została interpretacja indywidualna, zgodnie z którą w przypadku nadwyżki kosztów finansowania dłużnego przekraczającej 3 mln zł, wskaźnik 30% EBITDA należy stosować do całości nadwyżki, bez pomniejszenia o 3 mln zł. Należy dodać, że wyrok jest nieprawomocny, jednak stanowi on istotny pozytywny sygnał kształtującej się linii orzeczniczej w tym zakresie.

Wyrok WSA w Warszawie
z dnia 21 listopada 2018 r.
(III SA/Wa 308/18)

6.

Opodatkowanie u źródła dochodów z tytułu usług wykonywanych przez zagranicznych kontrahentów na rzecz zakładów polskiego banku

Bank posiada siedzibę na terytorium Polski. Jednocześnie, bank prowadzi działalność poza granicami kraju w formie oddziałów zagranicznych. Jak zostało wskazane w stanie faktycznym wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej, oddziały zagraniczne banku posiadają status podatników i płatników w państwach, w których zlokalizowane są te oddziały. Zapłata za nabywane przez oddziały zagraniczne usługi dokonywana jest przez Bank. Ma ona jednak charakter czysto techniczny, nie obciążając tym samym kosztów Banku. Ciężar świadczenia jest bowiem alokowany do oddziałów, gdzie zostaje ujęty w księgach rachunkowych tych podmiotów. Usługodawcy nie posiadają przeważnie oddziału lub zarządu na terenie Polski.

Organ podatkowy uznał za nieprawidłowe stanowisko Banku, zgodnie z którym kwoty przelewów wypłacane przez Bank na rzecz podmiotów zagranicznych (dotyczące usług, z których korzystają oddziały zagraniczne Banku) nie stanowią dochodu z polskiego źródła, wobec czego na Banku nie ciąży obowiązek poboru podatku u źródła. Zdaniem organu fakt, że wynagrodzenie za usługi pochodzi w pierwotnej postaci z majątku Banku (przy jednoczesnym braku podmiotowej odrębności oddziału) powoduje, że przychód osiągnięty zostaje na terenie Polski, co wiąże się z powstaniem obowiązku poboru podatku u źródła.

Rozpoznając skargę WSA w Warszawie uchylił interpretację w całości. Sąd wskazał, że zapłata przez Bank za usługi nabywane przez zakłady zagraniczne ma charakter techniczny, a ciężar ekonomiczny za każdym razem ostatecznie poniosą oddziały zagraniczne. Sąd uznał, że – skoro zakłady te są odrębnymi podatnikami (co wynikało ze stanu faktycznego wniosku o wydanie interpretacji) – koszty te powinny być alokowane do poszczególnych zakładów.

7.

Instytucje pożyczkowe nie są uprawnione do zakwalifikowania do kosztów uzyskania przychodów wierzytelności nieściągalnych

Instytucja pożyczkowa zwróciła się do Organu z prośbą o potwierdzenie swojego stanowiska, zgodnie z którym będzie ona uprawniona na podstawie art. 16 ust. 1 pkt. 25b ustawy o CIT do uwzględnienia w kosztach uzyskania przychodów nieściągalnych wierzytelności z tytułu udzielonych pożyczek jeżeli zostaną one: odpisane jako wierzytelności nieściągalne, pomniejszone o kwotę niespłaconych odsetek oraz rezerw na nie utworzonych, zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów oraz nieściągalność wierzytelności zostanie udokumentowana w sposób przewidziany w art. 16 ust. 2 ustawy o CIT.

Organ – nie zgadzając się ze stanowiskiem Wnioskodawcy – podkreślił, iż od 1 stycznia 2018 r. przepis obejmuje podmioty, których działalność podlega nadzorowi państwowego organu nadzoru nad rynkiem finansowym. Natomiast przepisy wykluczają możliwość uznania Wnioskodawcy za jednostkę organizacyjną, której działalność podlega nadzorowi państwowego organu nadzoru nad rynkiem finansowym. W efekcie, nie będzie on miał prawa do zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów, odpisanych jako nieściągalne, wierzytelności z tytułu udzielonych pożyczek, na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 25 lit. b ustawy o CIT.

Na powyższe rozstrzygnięcie Wnioskodawca złożył skargę do sądu administracyjnego. WSA w Bydgoszczy oddalając skargę, zgodził się ze stanowiskiem Organu.

Wyrok Wojewódzkiego
Sądu Administracyjnego
w Bydgoszczy z 18 grudnia 2018 r.
(sygn. akt I SA/Bd 799/18)

8.

Wyrok Wojewódzkiego
Sądu Administracyjnego
w Warszawie z 19 grudnia 2018 r.
(sygn. akt III SA/Wa 488/18)

Umowy o subpartycypację nie podlegają zwolnieniu z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 38 ustawy o VAT

Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w ramach swojej działalności zawiera umowy o subpartycypację z bankami lub innymi funduszami sekurytyzacyjnymi, w których występuje jako subpartycypant. Fundusz podkreślił, iż zasadniczym celem subpartycypacji jest finansowanie inicjatora. W ocenie Funduszu, w ujęciu ekonomicznym umowa subpartycypacji stanowi umowę odpowiadającą cechom umowy pożyczki.

W związku z powyższym, Fundusz złożył do Organu wniosek o interpretację celem potwierdzenia swojego stanowiska, zgodnie z którym na podstawie wykładni pronounijnej, opartej o cechy i walor ekonomiczny transakcji subpartycypacji umowa ta podlega zwolnieniu z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 38 ustawy o VAT.

Organ nie zgadzając się z Wnioskodawcą podkreślił, że świadczone przez Fundusz usługi nie mogą zostać zakwalifikowane jako wskazane w art. 43 ust. 1 pkt 38 ustawy o VAT usługi udzielania kredytów lub pożyczek pieniężnych oraz usługi pośrednictwa w świadczeniu usług udzielania kredytów lub pożyczek pieniężnych, a także zarządzanie kredytami lub pożyczkami pieniężnymi przez kredytodawcę lub pożyczkodawcę. Zgodnie z podejściem Organu, umowę o subpartycypację cechuje odmienny od umowy pożyczki czy kredytu charakter prawny. Na powyższe rozstrzygnięcie Fundusz wniósł skargę do sądu administracyjnego. WSA w Warszawie zgodził się jednak z podejściem Organu i oddalił skargę.

9.

Wyrok Naczelnego Sądu
Administracyjnego
z 19 grudnia 2018 r.
(sygn. akt II FSK 948/18)

Zwolnienie z tzw. podatku bankowego z powodu postępowania naprawczego przysługuje także w miesiącu wystąpienia przesłanki zwolnienia

Bank podlega podatkowi od niektórych instytucji finansowych (PNIF). Pismem z dnia 21 marca 2016 r., zarząd banku zawiadomił KNF o wystąpieniu przesłanki obligującej do wszczęcia postępowania naprawczego. Jednocześnie KNF w stosownym piśmie potwierdził, iż „za moment objęcia banku programem postępowania naprawczego należy uznać datę złożenia programu do UKNF (...)”.

Mając powyższe na uwadze Bank złożył wniosek do organu celem potwierdzenia swojego stanowiska, zgodnie, z którym korzysta on ze zwolnienia z PNIF poczynając od marca 2016 r., tj. miesiąca, w którym Bank przedłożył KNF opracowany program postępowania naprawczego, aż do momentu zakończenia realizacji programu postępowania naprawczego. Organ uznał powyższe stanowisko za nieprawidłowe podkreślając, iż obowiązek podatkowy w PNIF powstaje w pierwszym dniu miesiąca, którego podatek dotyczy. Tak więc obowiązek podatkowy za marzec 2016 r. powstał w dniu 1 marca 2016 r. a Bank jest obowiązany do zapłaty PNIF za marzec 2016 r.

Na powyższe rozstrzygnięcie Bank złożył skargę do WSA w Warszawie, który przychylił się do stanowiska Banku i uchylił zaskarżoną interpretację. Zdaniem sądu, zajęcie w danym okresie rozliczeniowym przesłanek do zastosowania zwolnienia powoduje, że nie powstanie w tym miesiącu obowiązek zapłaty PNIF. Na powyższy wyrok WSA w Warszawie organ wniósł skargę kasacyjną do NSA, który zgadzając się z podejściem WSA oddalił skargę kasacyjną organu.

Wyrok Naczelnego Sądu
Administracyjnego
z 19 grudnia 2018 r.
(sygn. akt I FSK 2021/16)

10.

Usług księgowych, usług ewidencjonowania oraz usług przygotowywania raportów nie można uznać za element usługi ubezpieczeniowej podlegającej zwolnieniu od VAT

Spółka należy do międzynarodowej Grupy oferującej usługi finansowe, w szczególności w sektorze ubezpieczeniowym. Dla potrzeb prowadzonej działalności ubezpieczeniowej, Spółka nabywa usługi od mających siedzibę w innych państwach członkowskich UE podmiotów z grupy. Spółka nabywa m.in. kompleksową Usługę służącą poprawnemu i zgodnemu z przepisami prawa ewidencjonowaniu wybranych zdarzeń (**Usługa**). Usługodawca wykonuje więc w ramach tej usługi na rzecz Spółki czynności wspierające w zakresie obsługi finansowo-księgowej.

Mając powyższe na uwadze, Spółka złożyła do organu wnioszek celem potwierdzenia swojego stanowiska, zgodnie z którym usługa jest objęta zwolnieniem od podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 13 w zw. z art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy o VAT. W ocenie Spółki czynności wykonywane przez usługodawcę powinny być traktowane jako jedna kompleksowa usługa, niezbędna do poprawnego wykonania przez Spółkę usług ubezpieczeniowych.

Organ podatkowy nie zgodził się z podejściem Spółki wskazując, iż Usługa stanowi odrębną całość obok usługi ubezpieczeniowej, jednak nie stanowi elementu usługi ubezpieczeniowej w rozumieniu art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy o VAT.

Na powyższe podejście Wnioskodawca złożył skargę do WSA w Warszawie, który nie zgodził się ze stanowiskiem Organu i uchylił zaskarżoną interpretację.

Na powyższy wyrok Organ wniósł skargę kasacyjną do NSA, który przychylił się do stanowiska Organu, a w konsekwencji uchylił wyrok sądu I instancji i oddalił skargę Spółki. Zdaniem NSA nabywanych przez Spółkę usług księgowych, usług ewidencjonowania oraz usług przygotowywania raportów nie można uznać za element usługi ubezpieczeniowej wykonywanej przez tę Spółkę. W przypadku Usługi mamy do czynienia z usługą kompleksową, usługą odrębną, obejmującą szereg czynności, które zostały wyspecyfikowane we wniosku o wydanie interpretacji, tym niemniej nie można powiedzieć, żeby była to usługa właściwa i niezbędna do świadczenia usługi ubezpieczeniowej, czyli usługi zwolnionej. Bowiem usługa ta ma charakter techniczny i nie stanowi elementu udzielania ochrony za odpłatnością, co jest charakterystyczne dla świadczenia usługi ubezpieczeniowej.

Zmiany w prawie – 2019

1. Podatek u źródła

- W odniesieniu do wypłat na rzecz tego samego podatnika powyżej 2 mln zł rocznie, płatnik jest zasadniczo obowiązany do poboru podatku z uwzględnieniem stawki podstawowej (wynikającej z ustawy o CIT). Będzie można niepobierać podatku przy takich wypłatach pod warunkiem spełnienia określonych dodatkowych wymogów (oświadczenie podatnika bądź opinia organu o stosowaniu zwolnienia);
- Zastosowanie obniżonej stawki zgodnie z odpowiednią umową o unikaniu podwójnego opodatkowania będzie nadal możliwe w toku procedury zwrotu podatku;
- Zastosowanie dotychczasowych zasad jest możliwe w odniesieniu do płatności w odniesieniu do tego samego kontrahenta, które nie przekraczają 2 mln zł. Niemniej, w odniesieniu do tych płatności płatnik ma obowiązek zachowania należytej staranności w zakresie badania możliwości stosowania obniżonej stawki WHT;
- Co do zasady, przepisy obowiązują w odniesieniu do płatności dokonywanych po 31 grudnia 2018 r. Jednocześnie w odniesieniu do płatności powyżej 2 mln zł początek ich stosowania został odroczony na lipiec 2019 r.

2. Exit Tax

- Podstawowym celem przepisów o exit tax jest opodatkowanie niezrealizowanych jeszcze zysków w przypadku zmiany siedziby lub przeniesienia aktywów (w tym przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części) do innego państwa;
- Stawka podatku wynosi 19%. Podstawą opodatkowania jest różnica między wartością rynkową a podatkową przenoszonych składników majątku.

3. Opodatkowanie dochodów z tzw. kryptowalut

- Dochody ze sprzedaży kryptowalut są zaliczane na gruncie CIT do przychodów z zysków kapitałowych. Nie wiążą się przy tym z innymi dochodami. Stawka podatku wynosi 19%.

4. Koszt uzyskania przychodów z tytułu nabycia wierzytelności

- Ustawa CIT wprowadza szczegółowe zasady rozpoznawania kosztów nabywanych pakietów wierzytelności;
- Koszty te będą rozliczane w okresie wystąpienia przychodów, którymi będą spłaty wierzytelności.

5. Rozszerzenie zakresu podmiotów podlegających regulacjom dot. zagranicznej spółki kontrolowanej (CFC)

- Pojęcie „zagranicznej spółki kontrolowanej” zostało zastąpione szerszym pojęciem „zagranicznej jednostki kontrolowanej”;
- Definicja „zagranicznej jednostki kontrolowanej” obejmuje nowe podmioty. Zgodnie z nową definicją, za „zagraniczną jednostkę kontrolowaną” są uznawane także:
 - fundacje, trusty lub inne podmioty albo stosunki prawne o charakterze powierniczym;
 - zagraniczne podatkowe grupy kapitałowe;
 - wydzielone organizacyjnie lub prawnie części zagranicznych spółek.

6. Wprowadzenie obowiązku raportowania informacji o schematach podatkowych (MDR)

- Wprowadzono obowiązek informowania Szefa KAS, pod rygorem wysokich sankcji, o stosowanych schematach podatkowych;
- Pojęcie schematu podatkowego nie ogranicza się do zdarzeń skutkujących powstaniem korzyści podatkowej;
- Obowiązki informowania o schematach podatkowych ciążyą na tzw. promotorach, korzystających oraz na wspomagających.

7. Zmiany w interpretacjach indywidualnych

- Rozszerzony został katalog przepisów, których nie może dotyczyć interpretacja indywidualna;
- Wprowadzono możliwość uchylenia z urzędu przez Szefa KAS interpretacji indywidualnej jeżeli miała ona na celu m.in. obejście prawa, lub działania podatnika miały charakter sztuczny lub były pozbawione uzasadnienia ekonomicznego.

8. Zmiany w zakresie leasingu oraz amortyzacji pojazdów w CIT

- Ograniczona została możliwość rozpoznania przez korzystających rat leasingowych jako kosztu uzyskania przychodu;
- Wprowadzone zostały także ograniczenia w zakresie rozpoznawania kosztów podatkowych w odniesieniu do wydatków na eksploatację samochodu, jeżeli nie jest on wykorzystywany wyłącznie dla celów działalności gospodarczej;
- Zmienione zostały limity zaliczania do kosztów uzyskania przychodów wydatków na ubezpieczenia samochodów osobowych;
- Wprowadzone zostały nowe zasady rozliczania zbycia pojazdu.

9. Dochody ze zbycia udziałów (akcji) uzyskanych przez Alternatywne Spółki Inwestycyjne (ASI) są zwolnione z CIT

- Dochody uzyskane przez ASI z tytułu zbycia udziałów lub akcji podlegają zwolnieniu z CIT. Warunkiem stosowania zwolnienia jest posiadanie przez ASI przed dniem zbycia bezpośrednio przez co najmniej 2 lata nie mniej niż 10% udziałów (akcji) w kapitale spółki, której udziały (akcje) są zbywane.

10. Ceny transferowe

- Znaczące zmiany dotyczą przepisów w zakresie cen transferowych. Zmiany obejmują między innymi wyłączenie obowiązku dokumentowania większości transakcji krajowych, wysokości progów wartościowych transakcji raportowanych, zakres dokumentacji i zmiany wymogów raportowania.

11. IP Box

- Ustawa wprowadza preferencyjne opodatkowanie stawką 5% dochodów z praw własności intelektualnej.

Kontakty

Robert Jurkiewicz

Partner, Tax & Legal

T: +48 519 507 080

E: robert.jurkiewicz@pwc.com

Marcin Chomiuk

Partner, Tax & Legal

T: +48 502 184 760

E: marcin.chomiuk@pwc.com

Dariusz Osada

Dyrektor, Tax & Legal

T: +48 519 507 172

E: dariusz.osada@pwc.com

Szymon Dąbek

Dyrektor, Tax & Legal

T: +48 519 506 035

E: szymon.dabek@pwc.com

Publikacja została przygotowana wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady w rozumieniu polskich przepisów. Nie powinni Państwo opierać swoich działań/decyzji na treści informacji zawartych w tej publikacji bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady. Nie gwarantujemy (w sposób wyraźny, ani dorozumiany) prawidłowości, ani dokładności informacji zawartych w naszej prezentacji. Ponadto, w zakresie przewidzianym przez prawo polskie, PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., jej partnerzy, pracownicy, ani przedstawiciele nie podejmują wobec Państwa żadnych zobowiązań oraz nie przyjmują na siebie żadnej odpowiedzialności – ani umownej, ani z żadnego innego tytułu – za jakiegokolwiek straty, szkody ani wydatki, które mogą być pośrednim lub bezpośrednim skutkiem działania podjętego na podstawie informacji zawartych w naszej publikacji lub decyzji podjętych na jej podstawie.

© 2019 PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. Wszystkie prawa zastrzeżone. W tym dokumencie nazwa „PwC” odnosi się do PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., firmy wchodzącej w skład sieci PricewaterhouseCoopers International Limited, z których każda stanowi odrębny i niezależny podmiot prawny.